

ODLOČAMO...

O USTANOVITVI DELOVNE SKUPNOSTI ZA AVTOMATSKO OBDELAVO PODATKOV, STANDARDIZACIJO IN INFORMATIKO

V vseh delovnih okoljih smo se že srečali s predlogom za ustanovitev delovne skupnosti skupnih služb za dejavnost AOP, standardizacijo in informatiko. V obravnavi je samoupravni sporazum in drugi samoupravni akti, ki bodo urejali to pomembno organizacijsko obliko in dejavnost računalniške obdelave podatkov in pretok poslovnih informacij.

Računalnik je v današnjem svetu dejansko ena izmed osnov vsega dogajanja, življenja, dela. Tudi v Gorenju smo pred več kot desetimi leti nabavili računalniški sistem IBM in si s tem olajšali marsikateri posel, skrajšali delovno nalogo. Obstoječi računalnik, ki ga imamo v najemu, pa postaja za vse bolj zapleteno in obsežnejše delo premajhen, predrag.

S skupnim financiranjem pa je bila nabavljena nova računalniška oprema firme Burroughs.

Delavski svet sozda Gorenje je na svojih dveh zadnjih sejah določil predlog samoupravnih aktov, ki bodo urejali tudi to dejavnost skupnega pomena za članice sozda. Posebna delovna skupina je pripravila gradivo o ciljnih in organizacijski zasnovi DSSS II. (AOP in informatika). Informacijo v celoti objavljamo na tretji strani današnje številke Informatatorja.

O tem so že razpravljali delavski sveti in tudi v samoupravnih delovnih skupinah. Ker se bomo o ustanovitvi odločali na referendumu, ki je razpisan za 20. junij 1981, je prav, da se tudi seznanimo s cilji in oblikami organiziranosti ter pomenom ustanovitve nove delovne skupnosti za opravljanje te pomembne dejavnosti, ki predvsem predstavlja sodobno poslovanje in omogoča pretok bistvenih poslovnih informacij med organizacijami združenega dela sozda Gorenje v cilju poglobljenega samoupravnega odločanja.

Pred kongresom: osnutek resolucije

Osnutek resolucije 3. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije, ki ga odbor za sklic in pripravo kongresa daje v javno razpravo, vsebuje rezultate prvega delovnega obdobja pri pripravljanju kongresa, v katerem smo izbrali tista vprašanja, za katera menimo, da mora kongres glede njih zavzeti svoja stališča in določiti naloge v kongresni resoluciji. Osnovni namen osnutka resolucije je, da bi bil izhodišče, okvirna usmeritev za široko razpravo o vprašanjih, ki jih bo obravnaval kongres, pri čemer pa izhajamo iz tega, da bodo potrebna nadaljnja prizadevanja za dokončno oblikovanje predloga resolucije in sprejem le-te na kongresu.

O osnutku resolucije, ki je med drugim objavljen v zadnji številki Delavske enotnosti z dne 21. maja in Komunista z dne 22. maja 1981, naj bi do 10. junija letos razpravljali vsi delovni ljudje in občani. Svoje pripombe in predloge pa bi pošiljali na naslov: Odbor za sklic in priprave 3. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije, 11000 BEOGRAD, Trg Marxa in Engelsa 5. Bogastvo in širina javne razprave bosta zagotovila, da bomo izoblikovali jasna in konkretna stališča o najpomembnejših vprašanjih samoupravnega razvoja združenega dela. Iz Osnutka resolucije kongresa pa povzemamo tokrat le njen uvodni del.

OSNUTEK RESOLUCIJE ZA TRETJI KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV JUGOSLAVIJE

Tretji kongres samoupravljalcev je prvo veliko zborovanje delavskega razreda Jugoslavije, ki bo potekalo brez vodje naše revolucije Josipa Broza Tita, pobudnika in stratega socialističnega samoupravljanja.

Tretji kongres bo tudi brez tovariša Edvarda Kardelja, ki je dal neprecenljiv teoretičen in praktičen prispevek k zasnovi in razvoju sistema samoupravljanja.

V imenu delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, vseh narodov in narodnosti Jugoslavije izraža kongres njihovo enotno odločnost, da brez omahovanja nadaljujejo veliko zgodovinsko delo tovariša Tita in Zveze komunistov Jugoslavije.

Tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije, kot demokratičen delavski zbor delegatov, ki so jih neposredno in s sodelovanjem organiziranih socialističnih družbenih sil izvolili delavci v združenem delu, je sklican z namenom, da oceni dosedanje uspehe in probleme v razvoju socialističnega samoupravljanja in spodbudi procese njegovega nadaljnjega razvoja ter kar najdoslednejše uresničevanje samoupravnega položaja delavca v združenem delu.

Drugi kongres samoupravljalcev Jugoslavije, ki je bil v enem izmed prelomnih trenutkov našega razvoja, je odločilno vplival na razvoj socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih, političnih in mednacionalnih odnosov v naši državi. Delavski razred je na drugem kongresu odločno napadel etatizem, tehnokratski monopolizem in nacionalizem, kot tudi protisocialistične in protisamoupravne težnje ter tako še enkrat potrdil svojo odločenost, da bo še naprej utrjeval in razvijal velike pridobitve naše revolucije – neodvisnost naše skupnosti, socialistično samoupravljanje, bratstvo, enotnost in enakopravnost narodov in narodnosti Jugoslavije.

S prikazom izkušenj dvajsetletnega razvoja je drugi kongres odgovoril na temeljna vprašanja, ki so se pojavila v dotedanji praksi samoupravljanja ter nakazal smeri in perspektive izgradnje socialistične samoupravne družbe, ki temelji na oblasti združenega dela. V minulem desetletju smo sprejeli ustavo in zakon o združenem delu, s katerima po eni strani uvajamo in utrjujemo nove odnose v federaciji na podlagi polne enakopravnosti in enotnosti narodov in narodnosti ter suverenosti socialističnih republik in pokrajin, odpiramo procese samoupravnega konstituiranja združenega dela od temeljne organizacije združenega dela do najširših oblik samoupravnega organiziranja s katerimi delavski razred postaja vladajoča ekonomska in politična sila v naši družbi. S tem smo zaokrožili idejnopolitične, ustavne in institucionalne osnove za dolgoročen razvoj samoupravnih družbenoekonomskih in političnih odnosov ter dinamičen materialni in kulturni razvoj države.

Kljub številnim resnim težavam in pomanjkljivostim, s katerimi se soočamo, je samoupravljanje v minulih desetih letih potrdilo svoj zgodovinski pomen z uresničitvijo pomembnih rezultatov v razvoju materialnih proizvodnih sil, s krepitvijo družbenega položaja delovnih ljudi – samoupravljalcev, z nenehnim naraščanjem njihovega osebnega in družbenega standarda.

V preteklem desetletju se je družbeni proizvod povečal za več kot tričetrtno, na prebivalca pa za več kot 50 odstotkov. V združenem delu se je zaposlilo nad dva milijona novih delavcev. Osnovna sredstva v družbenem sektorju gospodarstva so se več kot podvojila, na delavca pa so se realno povečala za okoli 50 odstotkov.

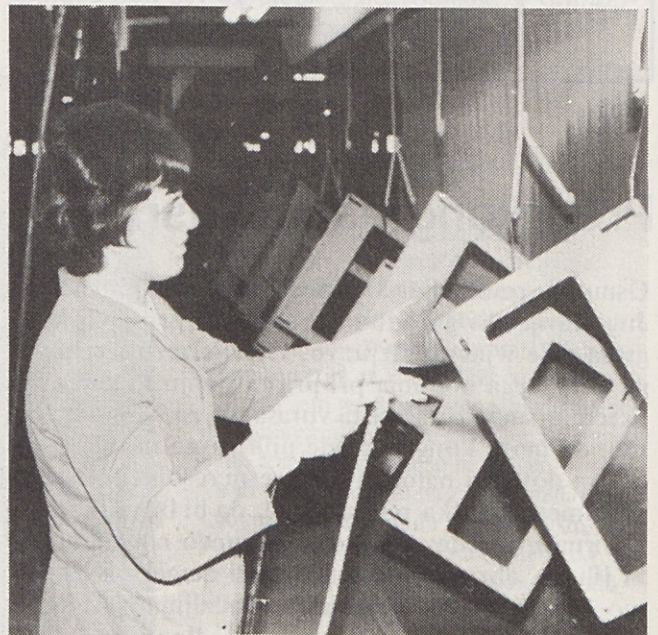
Napredovali smo pri zadovoljevanju osebnih in družbenih potreb delovnih ljudi. Osebna poraba in življenjski standard sta se v celoti povečala za dve tretjini. V preteklem desetletju smo zgradili okoli 1,4 milijona stanovanj.

Vse to ponazarja velik napredek, ki smo ga dosegli v preteklem obdobju in ki je temelj našega nadaljnjega dinamičnega materialnega in družbenega razvoja.

V številnih državah, v delavskem in naprednem gibanju v svetu, še vedno narašča zanimanje za samoupravljanje kot objektivno potrebo in zahtevo po razvoju sodobne človeške družbe, tako da se v različnih družbenih pogojih pojavljajo tudi različne oblike samoupravljanja, soodločanja in participacije delavcev pri upravljanju s podjetji. To še povečuje odgovornost naših delovnih ljudi in subjektivnih sil Jugoslavije za nadaljnji uspešen razvoj samoupravljanja pri nas.

Tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije bo v izredno neugodnih mednarodnih, političnih in ekonomskih razmerah, obremenjenih s krizo detanta, z okrepljenim merjenjem moči med blokoma, z vojaškimi spopadi, v kar so vpletene tudi neuvrščene države, s pospešeno dirko v oboroževanju in s številnimi nevarnimi grožnjami za skalitev miru v svetu. Za mednarodne ekonomske odnose je še posebej značilno poglobljanje razlik med razvitimi in državami v razvoju, ekspanzija multinacionalnih družb in pritisk mednarodnega monopola na svetovno tržišče, stagniranje proizvodnje in upadanje stopnje rasti mednarodne menjave, kar še bolj otežuje pogoje in možnosti za razvoj gospodarsko nezadostno razvitih držav. Ekonomska kriza z ekonomskimi in socialnimi spopadi je zajela vse države in vsa območja sveta. Kot kriza družbenih sistemov, ki temeljijo na monopolu kapitala in na državno-lastninskih odnosih, pa tudi kot organska kriza sodobnih mednarodnih ekonomskih odnosov ima dolgoročen pomen.

Neugodna gibanja v našem gospodarstvu, na katera močno vpliva tudi mednarodni ekonomski položaj, se izražajo predvsem v resnih motnjah v družbeni reprodukciji, v visoki stopnji inflacije in primanjkljaju v plačilni bilanci. K temu so veliko prispevali nerazviti socialistični samoupravni odnosi, pa tudi neugodna struktura gospodarstva, povečana uvozna odvisnost in premajhna usmeritev v izvoz,

zaostajanje v rasti produktivnosti dela, zanemarjanje objektivnih ekonomskih zakonitosti, avtarkizem, razpadanje enotnega jugoslovskega trga in zanemarjanje njegove vloge, krepitev volonterstva v odločanju o gospodarskih poslih in v gospodarstvu sploh. To je nujno pozročilo zastoj v razvoju samoupravljanja in okrepilo administrativni intervencionizem.

Kongres meni, da je kljub neugodnim mednarodnim ekonomskim in političnim gibanjem ter resnim gospodarskim težavam v naši državi možno in nujno odločno spremeniti sedanje odnose v smislu obladovanja celotnih odnosov v družbeni reprodukciji, posebej še v delitvi skupnega dohodka, zlasti akumulacije, v korist združenega dela.

Kongres poudarja, da smo ustvarili takšne družbene in ekonomske odnose, ko morajo delavci nujno obvladovati

celotni dohodek, ki ga ustvarijo. Neugodne ekonomske in politične razmere v svetu, nestabilnost in inflacija v našem gospodarstvu ne morejo biti razlog, da bi odlagali spreminjanje sedanjih odnosov v delitvi in razpolaganju z dohodkom, posebej še s sredstvi, ki so namenjena krepitvi materialne osnove dela. Nasprotno, brez teh sprememb ne moremo zajeziiti inflacije in uresničiti programa stabilizacije.

Skratka, obvladovanje celotne družbene reprodukcije in uresničevanje gospodarske stabilizacije sta ključni nalogi delavskega razreda v naši družbi. Ti nalogi sta medsebojno povezani in pogojeni. Brez stabilizacije gospodarskih tokov ni stabilizacije družbenih odnosov in obratno – trajne stabilizacije gospodarskih tokov ni brez odločilne vloge delavskega razreda v upravljanju s temi tokovi.

CILJI IN ORGANIZACIJSKA ZASNOVA DSSS II. - INFORMATIKA IN AOP

IZHODIŠČE

Beseda delovna skupnost, posebej, če gre za njeno novo ustanavljanje, nas praviloma vznemiri, saj si takoj predočimo še en režijski aparat, ki bo nas zelo dosti stal, rezultatov pa ne bo takšnih, kot jih pričakujemo, oziroma kot bi jih lahko in mogel dati. Pa tudi sicer ima, na primer, delovna organizacija Gorenje TGO, nekatere slabe izkušnje z organizacijami skupnega pomena, saj se često zdi, da nanje nima pravega vpliva, da so se ji združene poslovne funkcije pravzaprav v določeni meri odtujile. Vse te in takšne izkušnje ter ugovori so nam bili poznani, pa smo se vendar odločili, da predlagamo ustanovitev nove (še ene) delovne skupnosti skupnih služb. Čemu?

CILJI

V SOZD Gorenje ugotavljamo, da imamo še kar precej podatkov, vendar malo koristnih informacij. Torej nimamo dobrega poslovno informacijskega sistema. Ta je običajno zelo zapleten in drag, posebej še, ker so njegov rezultat informacije, torej nematerialni učinki, ki jih ne moremo natančno otipati in meriti, so pa za normalno poslovanje neobhodni. Obdelava in distribucija podatkov brez računalnika bi bila mnogo, mnogo dražja, oziroma bi bila v naših razmerah nemogoča.

Zaradi tesne programske, poslovne in ekonomske povezanosti ter soodvisnosti med članicami SOZD smo se v samoupravnem sporazumu o združitvi dogovorili, da bomo ustvarili računalniško podprt integrirani poslovno-informacijski sistem. Ta naj bi bil sestavljen iz informacijskih podsistemov po organizacijskih enotah, poslovnih funkcijah in proizvodnih programih. To pa terja tudi enotno kreiranje dokumentacije, enotni šifracijski sistem, na enotnih principih narejene programe za zajemanje, razvrščanje, obdelavo, hranjenje ter prenos podatkov in informacij.

V skladu s povedanim in z določili samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD smo nabavili tudi novo računalniško opremo, in sicer firme Burroughs. IBM opremo, ki jo še imamo, ker bo prehod na novi sistem trajal še nekaj časa, imamo v najemu (plačujemo najemnino). Novo opremo pa so nabavile članice SOZD Gorenje: Gorenje TGO, Gorenje Promet servis, Gorenje Muta, Gorenje Varstroj,

Gorenje Elrad in Gorenje Fecro. Po sporazumu o združevanju sredstev za modernizacijo opreme za AOP bi le-te morale združevati sredstva do leta 1986, za leto 1980, na primer sredstva v višini 46.011.136,— din. Delež delovne organizacije Gorenje TGO pri tem znaša 31 odstotkov letno. Ta sredstva, katerih del je plačljiv v švicarskih frankih, se bodo uporabila za delno financiranje centralnega sistema, ki bo instaliran v Velenju, in sicer 38.748.624 din, in za financiranje enot pri posameznih članicah SOZD – podpisnicah samoupravnega sporazuma. Po domače rečeno, Gorenje TGO sofinancira centralni del, medtem ko vozliščne računalnike plača vsaka podpisnica sama. Ostala protivrednost nabavljene opreme je na kredit, tako za centralni del, kot tudi za enote, ki bodo instalirane pri članicah.

Pri tem naj pripomnimo, da je zamenjava in posodobitev računalniške opreme potrebna, ker je obstoječa že zastarela. S tem, ko Gorenje TGO sofinancira le (del) centralnega sistema – medtem ko to storijo tudi ostale članice SOZD – poleg tega, da plačajo tudi svoj vozliščni računalnik – je Gorenje TGO precej prihranila in ne kot trdijo nekateri, da je na slabšem.

Sodoben zakon razvoja v svetu se glasi: skupna uporaba vse dražje opreme (hardware) in skupen razvoj znanja (software). Temu služi tudi pričujoča zamisel. Posamezna članica SOZD, pa naj bo tudi Gorenje TGO, si ne bi mogla privoščiti specialistov za sistemski software, dražje bi plačala strojno opremo, na višjem profesionalnem nivoju bo lahko razvijala poslovno-informacijske sisteme, metode, upravljanja in sploh kvantitativne metode in operacijsko raziskovanje. Nadalje je tu povezava računalnika in mikrofilma (mnogo prostora in manipulacij prihranimo), kot tudi učinki, ki izhajajo iz enotnega in usklajenega razvoja številčnih sistemov (na primer sistem šifracije).

Seveda pa ti cilji ne bodo doseženi sami po sebi – z osnovanjem DSSS II. Potrebe po informacijah in informacijske vire po obliki, času in vsebini bomo morali opredeljevati skupaj. Za izgradnjo računalniško podprtega integriranega upravljalno informacijskega sistema, je namreč najprikladnejši projektno teamski pristop, oziroma matrična organizacijska struktura. To pa zahteva poleg osrednje koordinacije tudi projektne teame po vseh OZD in torej tekoče sodelovanje le-teh.

Računalniške zmogljivosti bodo ogromne, naša skupna naloga pa je, da bomo znali naše potrebe po informacijah definirati in informacije v praksi smotrno koristiti.

ORGANIZIRANOST

DSSS II. bo opravljala dela in naloge, ki imajo značaj skupnih izvedb. To pomeni, da se poslovno—politični in strateški del (strokovne osnove zanj) pripravlja v obstoječi DSSS SOZD. Posamične izvedbe so pri članicah SOZD (tiste izvedbe, ki so skupne, pa torej v tej DSSS II.). Standardizacija in poslovno—informacijski sistem, oziroma organizacijski enoti, ki se bosta s tem ukvarjali, sofinancirajo vse članice SOZD, tudi tiste, ki niso združile sredstev za opremo za AOP.

Vsebina dejavnosti in dejstvo, da gre za združena sredstva nekaterih članic SOZD, nam narekuje tudi v določeni meri organizacijsko obliko. Že po veljavni zakonodaji sta za to predvideni dve obliki, bodisi, da osnujemo OZD (TOZD, DO) — ali DSSS. V vsakem primeru pa je potrebno, da gre za zaokroženo organizacijsko enoto (financiranje, vpliv uporabnikov ipd.). Mnogo je bilo razmišljanj o tem, kje naj bo ta organizacijska enota locirana. Pojavljali so se različni predlogi, da naj bo to del obstoječe DSSS SOZD, da naj bo to TOZD v delovni organizaciji Raziskave in razvoj, da naj bo to del DSSS TGO, da naj bo to TOZD v DO TGO ali DO Gorenje Promet Servis ipd. Po natančnih in pretehtanih analizah, se je Kolegijski poslovodni organ SOZD odločil, da predlaga ustanovitev nove DSSS. Zakaj? Sestavni del obstoječe DSSS SOZD naj ne bi bila iz razloga, ker gre za skupno izvedbo, v DSSS SOZD (obstoječi) pa se opravljajo v skupne zadeve (ne izvajalni del, temveč le poslovno—politični in strateški), poleg tega se obstoječa DSSS SOZD v celoti financira na osnovi svobodne menjave dela, za novo DSSS pa bo značilno, da bo sčasoma čimveč celotnega prihodka pridobivala na podlagi storitev — ko bo izstavila fakturo za konkretno storitev.

Proti organizacijski obliki OZD (TOZD, DO), so govorili razlogi, da je to najdražja organizacijska oblika, ki jo je tudi najtežje reorganizirati ali celo ukiniti (za prenehanje delovne organizacije ali saniranje so potrebni zelo dolgi in zapleteni postopki).

Poleg tega pri OZD obstaja večja obveznost uspešnega pridobivanja dohodka in se pojavlja nevarnost, da se le-ta od-tuji, da prične iskati komitente zunaj poslovnega sistema, v katerega je vključena, da skratka išče predvsem tiste naročnike, pri katerih bo največ zaslužila. To pomeni, da bi skrbela predvsem za to, da bi sistem (strojna oprema) stalno tekkel, zanemarjala pa bi dolgoročnejsše zadeve (software, informativne sisteme ipd), kjer ni mogoče vselej in vsega zaračunavati in poravnati s fakturo.

Z rešitvijo, da bi šlo za TOZD v okviru Gorenje TGO, pa se po nekaterih indikacijah ne bi strinjale ostale članice SOZD, saj ocenjujejo, da bi takrat imele premalo vpliva na prioriteto, vsebino in obliko nalog, ki se bodo izvajale v tej DSSS in na katere bodo imele vpliv preko sveta uporabnikov. Torej je kot najprikladnejša varianta predvidena oblika DSSS. Vendar je treba takoj izrecno poudariti, da zaradi tega, kar bo šlo za novo organizirano obliko oziroma institucijo, ne bo potrebno zaposliti nobenega dodatnega režijskega delavca. Notranja organizacijska struktura te DSSS je predvidena naslednja:

- svet uporabnikov
- samoupravne in družbenopolitične aktivnosti,
- vodja DSSS,
- strokovni vodja,

- org. enota sistemske operative,
- org. enota aplikativna programska oprema (aplikativni software),
- org. enota razvoj programske opreme (razvojni software),
- org. enota upravljalno—informacijskih sistemov in razvoja metod poslovnega upravljanja,
- org. enota splošnih strokovnih aktivnosti (izobraževanja, ekonomsko organizacijske zadeve, standardizacija in šiferski sistem, tehnična informatika, mikrofilmski sistem, arhiva).

FINANCIRANJE — NAČIN PRIDOBIVANJA CELOTNEGA PRIHODKA

Cilj financiranja je, da bi se čimveč celotnega prihodka pridobivalo s pomočjo opravljanja storitev, to je izstavljanja faktur, čimmanj pa s svobodno menjavo dela, oziroma povračili za opravljanje programa dejavnosti. To pa ne bo mogoče pri vseh dejavnostih, tudi ne bo mogoče pri nekaterih aktivnostih takoj prvo leto. Aktivnosti, kot npr. razvoj sistemskega softwarea, snovanje poslovno informacijskih sistemov, razvoj in aplikacija metod ter tehnik poslovnega upravljanja, so takšne, da jih ne moremo natančno razmejiti niti po koristnikih, niti po času, zato se bodo morale v celoti in ves čas financirati na osnovi svobodne menjave dela. Nasprotno pa bo mogoče za dela računalnika kot takšnega za skoraj čisto vsako storitev izstaviti fakturo, in sicer po ceniku, ki ga bo poprej sprejel Svet uporabnikov in ki bo v skladu s cenami, ki so normalne za tovrstne storitve. Zadeva glede financiranja DSSS II. je nekoliko zapletena zategadelj, ker upoštevamo, da bo stoo odstotni prehod z enega na drugi računalniški sistem narejen v razdobju štirih let in da bo najmanj še 2 leti potrebno uporabljati tudi obstoječo IBM opremo.

Iz primerjalne analize je razvidno, da nas obstoječa oprema IBM "stane" približno tri stari milijarde din, stroški nove DSSS pa bodo znatno višji (okrog 6 starih milijard). Vendar moramo pri obstoječi IBM opremi upoštevati, da niso zajeti delavci iz drugih sektorjev in služb, poleg tega pa bo dejavnost bistveno razširjena. Upoštevati moramo, da nekaj teh stvari že danes plačujemo, pa se tega ne zavedamo docela in to ni najbolj razvidno. Nadalje bo pri financiranju nove DSSS sodelovalo več članic sozda Gorenje in je torej moč sklepati, da bo to za Gorenje TGO relativno ceneje, kot je bilo doslej. Prav tako se bo prispevek temeljnih organizacij za delo DSSS TGO ustrezno zmanjšal za višino, kolikor odpade sedaj na delavca, ki bodo prešli iz službe EOP v novo DSSS. Torej gre predvsem za spremembo subjekta, ki mu bodo tozdi dajali povračilo za opravljanje programa storitev!

REFERENDUM

Delavski svet SOZD Gorenje je za dne 20. junija 1981 razpisal referendum za sprejemanje:

- SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ZDRUŽITVI V SOZD GORENJE in
- STATUTA SOZD GORENJE.

Sočasno tečejo razprave in sprejemanje

- SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O MEDSEBOJNIH PRAVICAH, OBVEZNOSTIH IN

ODGOVORNOSTIH MED DELAVCI DSSS SOZD IN DELAVCI TOZD

SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O MED- SEBOJNIH PRAVICAH, OBVEZNOSTIH IN ODGOVORNOSTIH MED DELAVCI DSSS AOP, STANDARDIZACIJA IN INFORMA- TIKA, IN DELAVCI TOZD.

Spremembe in dopolnitve Samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Gorenje in Statuta SOZD Gorenje narekujejo predvsem:

- združitev novih članic v SOZD (MIV Vranje, Gorenje–Raziskave in razvoj),
- spremembe v dejavnosti posameznih članic (računalništvo, robotika, raziskovalna dejavnost) in
- opredelitev položaja organizacij posebnega pomena (Gorenje Promet Servis, Gorenje–Raziskave in razvoj) itd.

O predlogih obeh aktov se je v razpravah oblikovalo dosti pripomb. Večina pripomb, ki so jih TOZD posredovale do 25. maja 1981, je bila v določitvi čistopisa predloga upoštevana. Na nekatere pripombe bodo TOZD dobile odgovore. Spremembe predloga, oblikovane na osnovi pripomb, imajo delegati v delavskih svetih.

V razpravah o sporazumih o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih, se je izoblikovalo v temeljnih organizacijah veliko pripomb, predvsem pa vprašanj v zvezi z DSSS AOP. Zato je izdelana celovita informacija o ciljih in smotrih organizacije DSSS ter urejanju odnosov.

Smatramo, da je potrebno na vsa vprašanja in pripombe, ki so se izoblikovale v razpravah, podati odgovore tako, da se bomo lahko zavestno odločili za sprejemanje sporazumov.

Volitve

Za dne 20. junija 1981 so razpisane volitve delegatov v delavski svet SOZD Gorenje.

Delovna organizacija Gorenje TGO Velenje ima 12 delegatov. Reči velja to, da v delavski svet SOZD ne volijo delegate vsaka TOZD svojega, ampak vse TOZD skupaj svoje delegate.

Gorenje TGO ima glede na število delavcev 12 delegatskih mest. Evidentirani delegati za DS SOZD so:

1. VINKO SERNC, roj. 16. 2. 1950, član ZK, – TOZD Elektronika Ptuj
– delegat v DS TOZD
– predsednik komisije za inovacije v TOZD
2. JOSIP ČURČIČ, roj. 18.9.1942, član ZK, DSSS TGO
– dosedanji delegat DS GORENJE SOZD
– član odbora skupnega poslovanja
– predsednik odbora skupnega poslovanja
– delegat v gospodarski zbornici

- predsednik odbora za pripravo plana DO
- opravljal več funkcij v DPO

3. HINKO HUDOKLIN, roj. 17. 9. 1952, – MGA Nazarje
– dosedanji delegat DS GORENJE SOZD
– opravljal več samoupravnih funkcij v TOZD
4. LOVRO MEŽNAR, roj. 5. 8. 1938, član ZK – TOZD Orodjarna
– delegat DS DO
– bil delegat DS TOZD
– predsednik delegacije za zbor združenega dela
5. ALOJZ MEŽA, roj. 14. 5. 1945, član ZK – TOZD Hladilna tehnika
– dosedanji delegat DS GORENJE SOZD
– predsednik IO OO ZS TOZD
6. FERDO PARFANT, roj. 15. 5. 1950, član ZK – TOZD Zamrzovalniki
– opravljal več samoupravnih funkcij v TOZD
– bil sekretar OO ZK TOZD
– sedaj namestnik sekretarja OO ZK v TOZD
7. ANKA MELANŠEK, roj. 26. 8. 1942, član ZK – TOZD Pralna tehnika
– član disciplinske komisije v TOZD
– član uredniškega odbora Informatorja,
– član komisije za sklad skupne porabe
– delegat interne banke za TOZD
– predsednik IO OO ZSS TOZD
– podpredsednik K OO ZSS Gorenje TGO
– član občinskega sindikalnega sveta
8. JANKO ŠPEGEL, roj. 2. 5. 1951, – TOZD Pohištvo
– bil je aktiven pri opravljanju funkcij samoupravljanja v TOZD
9. MARGARETA TURK, roj. 28. 3. 1943, – DSSS TGO
– bila je aktivna pri opravljanju samoupravnih in družbenopolitičnih funkcij.
10. BRANKO VOVK, roj. 31. 5. 1948, član ZK – TOZD Plastika
– aktiven v OO ZSMS v TOZD
– bil sekretar OO ZK v TOZD
– namestnik sekretarja ZK v TOZD
11. VILI VRTAČNIK, roj. 23. 5. 1934, –TOZD Elektronika
– dosedanji delegat DS GORENJE SOZD
– opravljal razne samoupravne funkcije v TOZD
12. ANTON REBERČNIK, roj. 5. 9. 1943, član ZK – TOZD Štedilniki
– dosedanji delegat DS GORENJE SOZD
– opravljal razne samoupravne funkcije v TOZD

Delovna organizacija ima tudi eno delegatsko mesto v odboru samoupravne delavske kontrole SOZD. Predlagani delegat je Branko Amon, ki je bil delegat tudi v dosedanjem obdobju.

POJASNILO

SPREMEMBE TERMINSKEGA KOLEDARJA IN EVIDENTIRANJA UR

Zaradi nejasnosti o vplivu spremembe terminskega koledarja na posamezne pravice delavcev, dajemo naslednje pojasnilo:

Delavci v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih smo dolžni vsako leto sprejeti plan izrabe sklada (fonda) letnega delovnega časa. Iz praktičnih razlogov natisnemo v Gorenju vsako leto terminske koledarje, ki predstavljajo načrtovano razporeditev letnega sklada delovnega časa. Plan izrabe delovnega časa pa se lahko med letom spremeni, če to narekujejo pogoji proizvodnje. Razumljivo je, da ne bomo ob vsaki spremembi plana natisnili novih terminskih koledarjev, ampak smo dolžni ravnati se v skladu s sprejetimi spremembami, čeprav le-te niso razvidne iz "koledarčkov".

Največ nejasnosti nastaja ob dveh vprašanjih:

Ali ima delavec pravico do nadomestila osebnega dohodka v primeru, ko je bil v bolniškem staležu na dan, ki je bil v terminskem koledarju opredeljen kot delaven, v resnici pa je prost?

Ob odgovoru na to vprašanje upoštevamo določila 37. člena Samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva občinske zdravstvene skupnosti Velenje, ki določa, da ima delavec pravico do nadomestila osebnega dohodka le za tiste dneve oziroma ure, za katere mu pripada osebni dohodek, povračilo ali nagrada. Odgovor se torej glasi: Delavec nima pravice do nadomestila osebnega dohodka, zaradi bolniškega staleža za soboto (ali katerikoli drugi dan), ki je bil dela prost dan, pa čeprav je bil ta dan prvotno planiran kot deloven, in tako tudi evidentiran v terminskem koledarju.

Glede drugega vprašanja, ali mora priti delavec na delo, če s terminskim koledarjem planiran prost dan postane redni delovni dan, je odgovor preprost:

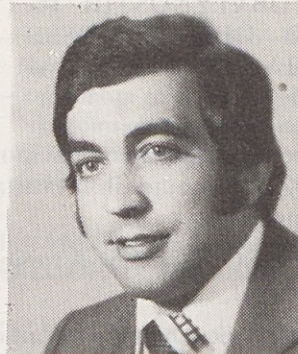
Delavec je dolžan priti na delo tisti dan, ki je predviden kot redni delovni dan, pa čeprav ta sprememba plana izrabe sklada delovnega časa ni evidentirana v terminskem koledarju.

Skladno z gornjo razlago moramo evidentirati tudi prisotnost oziroma odsotnost z dela.

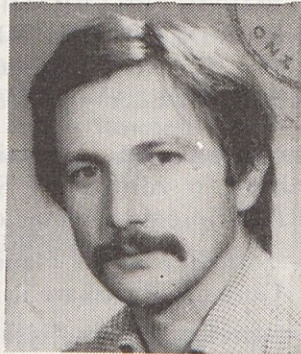
Kadrovski sektor

INFORMATOR — LIST ZA OBVEŠČANJE DELAVCEV GORENJA. Izdajatelj: Gorenje, Tovarna gospodinjne opreme, Velenje. Družbeni organ: Izdajateljski svet — predsednik: mag. Jože Zagožen, namestnik predsednika: Srečko Krajnc, člani: Stane Kumer, Tatjana Javornik, Alojz Kolenc, Slavko Pižorn, Anica Oblak, Janez Kos, Angela Delčnjak, Branko Amon, Pavli Strajn, Marija Svetin, Jožica Štukovnik, Franc Magrič, Vinko Srnc, Silva Vivod, Zvone Pečnik, Miroslav Lešnik, Terezija Časl, Dušan Jeriha, Jože Skornšek, Dušanka Založnik, Rastko Lah, Srečko Panič. Ureja: Uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Hinko Jerčič, člani: Dušan Pirc, Nevenka Žohar — Mijoč, Srečko Panič, mag. Jože Zagožen, Dušan Jeriha, Anka Melanšek. Izhaja tedensko. Naklada 8000 izvodov. Tisk: Grafično podjetje, GRAFIKA, Prevalje, 1981. Oproščeno prometnega davka po sklepu 421-1/72 z dne 23. 1. 1974.

V SPOMIN

ŠTEFAN ROJNIK

ZDENKO GOLOB

Le hip, trenutek, ki je lahko brezkončen, in za vedno sta se pretrgali niti dveh mladih življenj. Naša sodelavca in prijatelja, Štefan Rojnik in Zdenko Golob, sta prevozila zadnji kilometer svoje poti.

Z zadnje vožnje, iz Slavonskega Broda, smo ju pripeljali mi, njihovi tovariši. Vozniki smo včasih trdi ljudje, takšne sta nas naredila črni asfalt in dolge samotne vožnje, a v soboto, ko smo izvedeli za tragično smrt Zdenka in Štefana, nismo skrivali solza.

V štirih letih, ki sta jih preživela med nami, med delavci Gorenja, sta prevozila na tisoče in tisoče kilometrov. Vsi smo vedeli, da se nanju lahko zanesemo. Šla sta na pot, če je bilo to potrebno. Tako kot drugi, sta tudi ona dva vedela, da ljudje v tovarni čakajo na njun tovor. Vedela sta, da trakovi ne smejo obstati, in res, zaradi njiju niso nikoli obstali. V petkovi noči pa je bilo konec vseh njihovih voženj, konec mladostnih načrtov in želja, ki bodo ostale za vedno neuresničene. Nikoli več ne bomo Štefana in Zdenka srečevali na voznjeh, ne bosta nam pomahala v pozdrav, ne bomo jima mogli zaželeli srečne vožnje. Ob ponedeljkih ne bosta med vozniki, ki bodo za uro ali dve posedeli, da bi se pogovorili med sabo. Kajti v ponedeljek, 1. junija, smo se za vedno poslovili od obeh.

Vsako slovo je težko, še desetkrat huje pa je, ko se poslavljajš od mladih. Dve družini sta ostali brez skrbnih mož in očetov. Sami so ostali Zdenkova žena Jana, Boštjan in Tina. Sama sta ostala Jana in Gorazd, ki jima je Štefan tako zelo želel zgraditi topel dom. Prav zaradi tega, zaradi mladih otrok, ki so se morali ob prvih korakih v življenje spoznavati z bolečo resnico o minljivem življenju, zaradi mladih žena, nam je še toliko huje. Izrekli smo jim naše iskreno sožalje, čeprav vemo, da besede v teh žalostnih dneh zvenijo pogosto brezosebno.

Delavci Gorenja smo izgubili dobra tovariša, vestna in marljiva delavca in tudi nam so številne organizacije, Združenja šoferjev in avtomehaničkov ter posamezniki izrekli sožalje.

Vsi mi se bomo Štefana in Zdenka vedno spominjali!

Sodelavci iz Avtoparka

SLAVKA GRAJŽL

Slavka Grajžl je bila letos med jubilanti dela z 20-letno neprekinjeno zvestobo Gorenju. Rodila se je leta 1933 v Škalah. Najprej se je zaposlila na rudniku, leta 1960 – v juniju mesecu – pa je prišla v Gorenje, ko so tovarno preselili v rudniške prostore v Velenje.

Najprej je Slavka delala kot čistilka, nato je nekaj časa bila kurirka. Vse večji obseg dela in nove proizvodne naloge pa so zahtevale tudi poštno službo, ki jo je prevzela prav Slavka. Tedaj je bilo na dan le od 10 do 15 pošiljk, danes pa je pošiljk od 800 do tisoč dnevno. Sedaj je Slavka Grajžl vodja poštna službe v Gorenju, v kateri je skupaj osem zaposlenih.

“Delo je precej razgibano, pa tudi veseli me. Prav pogrešala bi takšno delo, če bi šla kam drugam. Res je bilo pred dvajsetimi leti lažje, ko sem bila sama. Rast in širitev Gorenja je tudi zahtevala vedno več dela, vedno odgovornejše delo. Ali je administracije preveč, ne vem. Pošte je veliko vsak dan in pravi čas mora priti v prave roke. Morda se bi že dalo kje zmanjšati administracijo, prav gotovo...”

Slavka Grajžl se spominja, ko so ob desetletnici dela Gorenja bili povabljeni v sejno dvorano občine Velenje.

“Tedaj smo dobili ročno uro in vsi smo bili zelo ponosni!”

Danes je Slavka delegat v samoupravni delavski kontroli sozda Gorenje, ki je bila izvoljena pred nedavnim in do sedaj so se sestali na prvi seji, kjer so si postavili program dela.

Stanovanjska zadruga Gorenje

V Gorenju že dalj časa razmišljamo tudi o ustanovitvi stanovanjske zadruge, ki naj bi našim delavcem olajšala in skrajšala pot do lastne hiše. Vemo, da jih ni malo, ki skupaj s svojo delovno organizacijo namensko varčujejo za gradnjo hiše, pa potem tega kredita ne morejo niti izkoristiti, ker ni primernih stavbnih zemljišč. Svet za stanovanjsko gospodarstvo je tako že lani razpravljalo o možnostih za ustanovitev stanovanjske zadruge, podobne zadruga pa ustanavljajo tudi druge delovne organizacije.

Člani zadruga bodo skupno nastopili pridobivanju stavbnih zemljišč in vseh dokumentov, potrebnih za pričetek gradnje, oproščeni pa bodo tudi prometnega davka pri nakupu gradbenega materiala. V zadrugo se lahko včlani vsak, ki kot ustanovni delež prispeva 10.000 dinarjev, kar mu tudi zagotavlja najem kredita za komunalno pripravo in opremo stavbnega zemljišča v višini 400.000 dinarjev. Seveda pa je vsak lahko član le ene zadruga.

Vsi, ki bi se radi v zadrugo včlanili, se lahko prijavite v službi za stanovanjsko gospodarstvo pri Dragici Gostenčnik (telefon 513.), kjer boste izvedeli še vse ostalo kar vas zanima. Rok prijave je 12. junij, saj

naj bi že v tem mesecu bil tudi ustanovni zbor zadruga, na katerem bi med drugim sprejeli plan zadruga in začeli s pripravo samoupravnega sporazuma o ustanovitvi zadruga. Naj zapišeno le še nekaj, kar prav gotovo zanima vse bodoče graditelje. Stavbno zemljiška skupnost nam je že zagotovila, da bodo člani zadruga lahko kandidirali za nakup 40 gradbenih zemljišč v Šaleku – Gorici in Podhrastniku.

KRVODAJALSKA AKCIJA

Minuli teden je bila v Velenju krvodajalska akcija, ki so se je polnoštevno udeležili tudi naši delavci. Prvi in drugi dan akcije je prišlo na odvzem krvi nad 700 delavcev Gorenja, s čimer so znova dokazali svojo humanost in solidarnost. Priznati moramo, da bi naših darovalcev bilo še več, če bi akcijo odvzema krvi organizirali na bolj primernem kraju. V prostorih Delavske univerze Velenje je bila kar precejšnja gneča, vendar so vsi pokazali precejšnjo mero razumevanja. Tudi organizatorji so o delavcih Gorenja dobili dober vtis.

Kri, to tako dragoceno tekočino, znamo žal ponavadi ceniti le takrat, ko jo potrebujemo. Še vedno so redki med nami tisti, ki vključeni v aktivne krvodajalcev sodelujejo na krvodajalskih akcijah. Njihova pomoč je zato še toliko bolj cenjena in njihova solidarnost še toliko večja.

Preberite!

LETNI ODDIH

Delovna organizacija Gorenje—Fecro iz Slovenj Gradca ima v svojem počitniškem domu na Malem lošinju še na razpolago nekaj prostih mest, ki nam jih je v tej sezoni prijateljsko odstopila.

Tako so v času od **11. junija do 20. junija** na razpolago dve 4-posteljne, pet 3-posteljne in ena enoposteljna soba.

Od 22. junija do 1. julija je prostih pet 3-posteljnih in dve 4-posteljne.

Od 3. julija do 12. julija dve 3-posteljne.

Od 14. julija do 23. julija so nezasedene tri 3-posteljne in ena 4-posteljna soba.

Od 27. avgusta do 5. septembra lahko izbirate med dvema 4-posteljnim, štiri 3-posteljnim in eno 2-posteljno sobo.

Od 7. septembra do 18. septembra pa so na razpolago dve 4-posteljne, pet 3-posteljnih in ena 2-posteljna soba.

Še cena penziona v Fecrovem počitniškem domu na Malem Lošinju:

odrasli 340 dinarjev, za otroke pa plačate 280 dinarjev!

Prijavite se lahko v Službi za rekreativno in kulturno dejavnost, vsak dan od 8. do 11. ure, vendar pohitite! saj imate čas le do zasedbe prostih mest.

POSLOVANJE BVP

V mesecu maju 1981 je blagajna vzajemne pomoči prejela skupno 339 prošenj.

Ugodno jih je rešila skupaj 269 in sicer 257 za delavce tozdvov Gorenja v Velenju in 12 za TOZD Elektronika v Ptuj. Na podlagi priporočila sindikata je bilo rešenih 6 prošenj.

Kot je bilo že večkrat rečeno, da komisija nima lahkega dela, ker je največkrat premalo denarja, bi vas radi opozorili še na to, da se celotna komisija sestaja samo enkrat mesečno ter zaradi tega izrednih in naknadnih prošenj ne more upoštevati.

Izjemoma se lahko člani komisije sestanejo le za primer smrti, zato so vsake intervencije po telefonu odveč ter prosimo, da se jih ne poslužujete. Prav tako ne moremo člani komisije, tudi ne predsednik, dajati po telefonu posameznim sodelavcem pojasnila in odgovore, zakaj določeni sodelavec pomoči ni dobil, preprosto iz razloga, ker pri sebi nimamo evidenčnih kartic.

Mislimo pa, da ste takrat, ko ste izbirali predstavnike v komisijo vzajemne samopomoči, izbrali ljudi, vredne vašega zaupanja, naša dolžnost pa je, da si vaše zaupanje ne zapravimo ter razpoložljivi znesek denarja čim bolj pravično razdelimo.

Zvone Lesjak

TURNIR V MALEM NOGOMETU

Komisija za šport in rekreacijo v tozdu Štedilniki je že četrtrič zapored organizirala turnir v malem nogometu, ki se ga je od prijavljenih 16 ekip, udeležilo 10 ekip iz različnih tozdvov Gorenja. Prvo mesto si je priborila prav ekipa organi-

zatorja tekmovanja, ki je v finalni tekmi premagala ekipo Servisa z rezultatom 3 : 0 Ostali rezultati pa so naslednji: Osmina finala Avtopar : Pohišstvo 1 : 2, Industrijska elektronika : Pralni stroji 0 : 3 (b. b.), Štedilniki : Zamrzovalna tehnika II 3 : 0, Orodjarna : Galvana 5 : 6 Hladilniki : ZT I 2 : 3, Elektronika : Servis 0 : 3; četrtfinale Pohišstvo : PS 1 : 8, Štedilniki : Vzdrževanje 6 : 5, Galvana : ZT I 2 : 3, Servis : RKS 3 : 0 (b. b.); polfinale PS : Štedilniki 0 : 6 ZT I : Servis 0 : 8, Končni vrstni red ekip, ki so vse tekme odigrale na igriščih pri osnovnih šolah Gustav Šilih in Anton Aškerc v Velenju je: 1. Štedilniki, 2. Servis, 3. Pralni stroji, 4. ZT I, 5. Vzdrževanje, 6. Pohišstvo, 7. Galvana, 8. Hladilna tehnika, 9. Avtopark, 10. Orodjarna.

V nedeljo, 7. junija 1981, bo ZTKO Velenje organizirala trimsko akcijo kolesarjenja.

Proga je krožna —kot prejšnja leta— in je dolga približno 20 km.

Start je pred Rdečo dvorano ob 8. uri. Cilj je prav tako pred Rdečo dvorano — na cilj morate pripeljati do 12. ure.

Pridite, tudi značka in nalepka vas čaka!

V četrtek, 11. junija 1981 — od 17. ure do 19. ure in v petek, 12. junija 1981 — bo na stadionu ob jezeru organizirana trimska akcija preverjanja vzdržljivosti. V času 12 minut morate preteči za odličen rezultat 2400 m. Če tega rezultata ne boste dosegli, morate samemu sebi posvetiti malo več pozornosti in se pričeti bolj načrtno ukvarjati s športno rekreacijo.

VARNOST IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

Pred tednom dni so v celjski dvorani na Golovcu odprli zvezno razstavo "Varnost in samozaščita". Razstava nazorno prikazuje zgodovinski razvoj organov za notranje zadeve v vseh republikah in pokrajinah, poleg tega pa je precejšen podarek prikazovanju področja zatiranja kriminalitete, požarne in prometne varnosti.

Z razstave, ki je tudi v Celju izredno dobro obiskana, obiskovalci odhajajo z novimi spoznanji varnostnega in samozaščitnega osveščanja. Razstava bo v Celju odprta do 7. junija, za obiskovalce iz Velenja pa je organiziran prevoz na ogled razstave 5. in 6. junija.